Lieta Nr. C12244214

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Daugavpilī 2015.gada 10.februārī

Daugavpils tiesas tiesnese I.Šteine
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu,
k o n s t a t ē j a:

2014.gada 25.novembrī /pers. A/ cēla maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu, norādot, ka bērns /pers. C/ atrodas prasītājas apgādībā. Ar Daugavpils tiesas 2013.gada 28.decembra spriedumu no atbildētājas prasītājas labā tika piedzīti uzturlīdzekļi bērna uzturēšanai 60 Ls (85,37 EUR) apmērā. Atbildētāja labprātīgi nemaksā uzturlīdzekļus bērna uzturēšanai, prasītāja uzturlīdzekļus saņem no Uzturlīdzekļu garantiju fonda. Pamatojoties uz Bērnu tiesību aizsardzības likuma 20.panta ceturto daļu, Civillikuma 177.-179.pantu, Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, prasītāja lūdza piedzīt no atbildētājas prasītājas labā uzturlīdzekļus bērna uzturam 30% no valstī noteiktās minimālās darba algas; spriedumu izpildīt nekavējoties.

2014.gada 27.novembrī atbildētājai saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta pirmo daļu uz deklarēto dzīvesvietu tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai līdz 2014.gada 29.decembrim, izskaidrojot atbildētājas tiesības. Līdz sprieduma taisīšanai tiesā nav saņemti atbildētājas rakstveida paskaidrojumi. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Puses nav lūgušas lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Šis datums uzskatāms par pilna sprieduma sastādīšanas datumu.

Šāds paziņojums pusēm nosūtīts 2015.gada 8.janvārī (lietas 16.-17.lapa).

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā iesniegtos pierādījumus, tiesa secina, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civillikuma 177.panta trešo daļu bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, tas ir, ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu, izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšanu, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Dzimšanas apliecības kopija (lietas 6.lapa) apstiprina, ka /datums/dzimušā /pers. C/ vecāki ir /pers. D/ un /pers. E/, dzimusi /uzvārds/.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 30.panta pirmo daļu vecākiem ir pienākums samaksāt par ārpusģimenes aprūpes pakalpojumiem. Samaksas kārtību un apmēru nosaka Ministru kabinets. Ja bērna ārpusģimenes aprūpes pakalpojumi tiek nodrošināti, ieceļot viņam aizbildni, samaksa par tiem tiek nodrošināta atbilstoši šā likuma 35.panta trešajai daļai.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 35.panta trešo daļu, ja ārpusģimenes aprūpes pakalpojumi tiek nodrošināti, ieceļot bērnam aizbildni, vecākiem ir pienākums maksāt aizbildnim uzturlīdzekļus bērnam nepieciešamajā apmērā, bet ne mazāk, kā noteikts normatīvajos aktos par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam.

Saskaņā ar minētā likuma 35.panta ceturto daļu, ja vecāki uzturlīdzekļus nemaksā, aizbildnim ir pienākums nodrošināt, ka bērns saņem uzturlīdzekļus no saviem vecākiem. Lai to nodrošinātu, aizbildnim ir tiesības vērsties tiesā.

Ar Daugavpils bāriņtiesas 2003.gada 11.jūnija lēmumu Nr.1-6/274 (lietas 7.lapa) /pers. C/ nodibināta aizbildnība un par aizbildni iecelta prasītāja /pers. A/.

Ar dzīvesvietas deklarēšanas izziņu (lietas 9.lapa) ir pierādīts, ka bērna deklarētā dzīves vieta ir kopā ar prasītāju. Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras izziņa (lietas 8.lapa) apstiprina, ka prasītāja saņem pabalstu aizbildnim un ģimenes valsts pabalstu. Atbildētāja apstākli par bērna atrašanos prasītājas aprūpē nav apstrīdējusi. Līdz ar to atbildētājas pienākums ir uzturēt bērnu.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktu katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktu minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros līdz 2014.gada 31.decembrim bija 320 *euro*, no 2015.gada 1.janvāra – ir 360 *euro*. Līdz ar to uzturlīdzekļu minimālais apmērs bērnam vecumā pēc 7 gadu vecuma bija 96 EUR, kopš 2015.gada 1.janvāra – ir 108 EUR mēnesī.

Ar Daugavpils tiesas 2013.gada 28.decembra spriedumu lietā Nr.C12171813 (lietas 11.-12.lapa) no atbildētājas par labu prasītājai tika piedzīti uzturlīdzekļi bērna /pers. C/ uzturēšanai 60 Ls (85,37 EUR) ik mēnesi, sākot ar 2013.gada 24.jūliju un turpinot piedziņu šādā apmērā līdz bērna pilngadībai. Šī summa ir mazāka par valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, tādēļ prasītāja ir tiesīga prasīt maksājumu apmēra grozīšanu.

Prasītāja lūdza piedzīt likumā noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru nodrošināt ir katra vecāka pienākums, neatkarīgi no mantas stāvokļa. Līdz ar to tiesa nevērtē pušu mantisko stāvokli un spējas uzturēt bērnu.

Prasītāja nenorādīja laiku, no kura uzsākama uzturlīdzekļu palielināšana.

Nepieciešamība nodrošināt bērnam uzturlīdzekļus pienācīgā apmērā bija par pamatu, lai prasītāja vērstos tiesā ar prasību par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu. Prasības pieteikuma izskatīšanas laiks tiesā nedrīkst nelabvēlīgi ietekmēt bērna intereses saņemt pienācīgu uzturu. Ņemot vērā šo apstākli, tiesa uzskata, ka palielinātais uzturlīdzekļu apmērs maksājams ar brīdi, kad prasības pieteikums par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu iesniegts tiesā, uz ko Augstākās tiesas Senāts norādīja 2008.gada 1.oktobra spriedumā lietā SPC-70. Atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus, ka uzturlīdzekļu apmēru palielinājusi un ir maksājusi labprātīgi, tādēļ uzturlīdzekļu palielināšana uzsākama no 2014.gada 25.novembra.

Ievērojot bērna vecumu un intereses, tiesa secina, ka prasība ir apmierināma, uzturlīdzekļu apmērs ir jāgroza un no atbildētājas prasītājas labā ir piedzenami uzturlīdzekļi bērna /pers. C/ uzturēšanai 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 2014.gada 25.novembra un turpinot līdz bērna pilngadībai vai līdz pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Vienlaikus no 2014.gada 25.novembra nepieciešams atsaukt izpildu rakstu par uzturlīdzekļu piedziņu no atbildētājas prasītājas labā bērna uzturam, kas tika izsniegts, pamatojoties uz Daugavpils tiesas 2013.gada 28.decembra spriedumu lietā Nr.C12171813.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Nosakot valsts nodevas apmēru, kura ir piedzenama no atbildētāja valsts labā, tiesa vadās no Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 6.punkta, ka prasības summa prasībā par maksājumu palielināšanu ir summa, par kādu palielina maksājumus, bet ne vairāk kā par vienu gadu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu par prasību naudas summā līdz 2134 *euro* valsts nodeva ir 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 *euro*.

Izziņa par tiesas izdevumiem (lietas 2.lapa) apstiprina, ka izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu ir 5,30 EUR.

Tādejādi no atbildētājas valsts labā ir piedzenama valsts nodeva 71,14 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,30 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu tiesa nosaka atbildētājai termiņu labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu – 10 (desmit) dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā nekavējoties izpildāmi spriedumi par līdzekļu piedziņu bērna uzturēšanai.

Tiesa uzskata par pamatotu prasītājas prasījumu par sprieduma nekavējošu izpildi daļā par uzturlīdzekļu palielināšanu, jo pierādījumi par uzturlīdzekļu samaksu tiesai netika iesniegti. Atbildētājai ir tiesības uzturlīdzekļu samaksu apstiprinošus dokumentus iesniegt vai uzrādīt zvērinātam tiesu izpildītājam.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 204.[1]pantu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu, 250.[25]pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā uzturlīdzekļus bērnam /pers. C/, personas kods /personas kods/, dzimušam /datums/, 30% (trīsdesmit procentus) no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 2014.gada 25.novembra un turpinot līdz bērna pilngadībai vai līdz pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

No 2014.gada 25.novembra atsaukt izpildu rakstu par uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. B/ (/uzvārds/), personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā bērnam /pers. C/, personas kods /personas kods/, kas izsniegts, pamatojoties uz Daugavpils tiesas 2013.gada 28.decembra spriedumu lietā Nr.C12171813.

Spriedumu daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildīt nekavējoties.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu 71,14 EUR (septiņdesmit viens *euro* 14 *centi*) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,30 EUR (pieci *euro* 30 *centi*).

Noteikt atbildētājai termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu – 10 (desmit) dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesai 20 (divdesmit) dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Daugavpils tiesā.

Tiesnese I.Šteine